

1. במקום פרק 5' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968¹ (להלן — החוק העיקרי), יבוא:

"פרק 5': ביטוח סיעוד

סימן א': הגדרות

127פג. בפרק זה —

הגדרות

"מבוטח" — כל אחד מאלה:

- (1) מבוטח ביטוח זקנה וביטוח שאירים;
 - (2) עקרת בית כמשמעותה בסעיף 8;
 - (3) אלמנה בת קיצבה כאמור בסעיף 9;
 - (4) תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות, התש"י—1950², ואינו מבוטח ביטוח זקנה וביטוח שאירים;
- "ליקוי" — ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה;
- "פעולות יום יום" — לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחצה, נידות עצמית בבית;
- "השגחה" — השגחה ופיקוח על המבוטח למניעת נזק או סכנה לעצמו או לאחרים;
- "גימלת סיעוד" — גימלה חדשית להשתתפות בתשלום בעד שירותי סיעוד, המשולמת לפי פרק זה;
- "שירותי סיעוד" — שירותים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום יום או בהשגחה או בניהול משק בית;
- "מוסד סיעודי" — מוסד סיעודי או מחלקה סיעודית שבהם מוחזקים ומטופלים אנשים הזקוקים לסיעוד, תשושי נפש או תשושים;
- "קיצבת יחיד מלאה" — כמשמעותה בסעיף 127לז;
- "ועדה מקומית מקצועית" — ועדה מקומית מקצועית לעניני סיעוד לפי סעיף 127צא.

סימן ב': גימלאות

127פד. (א) (1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום יום, או הזקוק להשגחה — זכאי לגימלת סיעוד בשיעור השווה לקיצבת יחיד מלאה;

גימלת סיעוד

* נתקבל בכנסת ביום כ"ז באדר ב' התשמ"ו (7 באפריל 1986); הצעת החוק ודברי ההסבר פורסמו בח"ח 1764, התשמ"ו, עמ' 66.

1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; התשמ"ו, עמ' 60, עמ' 68 ועמ' 126.
2 ס"ח התש"י, עמ' 159.

(2) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום יום, או הזקוק להשגחה מתמדת — זכאי לגימלת סיעוד בשיעור השווה ל-150% מקיצבת יחיד מלאה,

והכל בכפוף לאמור בסעיף קטן (ג) ובסעיף 127פה.

(ב) גימלת סיעוד המשולמת כאמור בסעיף 127פה(ג) תהיה בשיעור של 80% מהשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (א).

(ג) את בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת יעשה המוסד על-פי הסדרים שייקבעו בין המוסד לבין שירותי הבריאות ושירותי הרווחה.

(ד) הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה מותנים במבחני הכנסה שיקבע השר בתקנות, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת; בתקנות אלה ייקבעו שיעורי הגימלה בהתאם למבחני ההכנסה וכללים לחישוב ההכנסה, לרבות מבחנים וכללים לסוגי מבוטחים;

127פה. (א) לענין גימלה המשולמת לפי סעיף 127פה(ג) יכול שתובא בחשבון גם הכנסה של בן משפחה המטפל בזכאי, בתנאים שייקבעו בתקנות כאמור; לענין זה, "בן משפחה" — בן או בת של הזכאי, שהכנסתו עולה לפחות על שלוש פעמים השכר הממוצע.

תשלום גימלת סיעוד

(ב) על אף האמור בסעיפים 135, 136 ו-136ב, תשלום גימלת הסיעוד, כולה או מקצתה, למי שנותן את שירותי הסיעוד, כפי שקבעה ועדה מקומית מקצועית, ולא לידי הזכאי.

(ג) גימלת הסיעוד תשולם לזכאי רק אם הועדה המקומית המקצועית קבעה שהוא גר עם בן משפחה המטפל בו, ושאינן שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך ששים ימים מהיום שבו נוצרה זכאות לגימלת סיעוד; היו שירותי סיעוד זמינים אך הזכאי סירב לקבלם ללא סיבה סבירה, יראו כאילו שירותי הסיעוד סופקו לו.

(ד) זכאי לגימלת סיעוד, שאינו גר עם בן משפחה או גר עם בן משפחה שאינו מטפל בו, והועדה המקומית המקצועית קבעה שאינן שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו, או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך שלושים ימים כאמור בסעיף קטן (ג), יהיה זכאי להתקבל, לפי הכללים המקובלים, למוסד סיעודי של המדינה או שהמדינה משתתפת בהחזקת המטופלים בו, ובלבד שהמיון להחזקתו יהיה במסגרת התקציב המיועד לכך מכספי ביטוח סיעוד כאמור בסעיף 127צ(ב) ובמסגרת התקציבים המאושרים של משרד הבריאות ומשרד העבודה והרווחה.

127פו. תקופת האכשרה המזכה לגימלת סיעוד היא 12 חדשים רצופים בתכוף לפני הגשת התביעה לגימלה.

תקופת אכשרה

127פו. מבוטח הנמצא במוסד סיעודי או שמתקיים בו האמור בסעיף 137(א) לא יהיה זכאי לגימלת סיעוד.

סיווג לזכאות

127פסח. (א) הזכאי לגימלת סיעוד וכן לקיצבה מיוחדת לפי סעיף 69 או לקיצבה לשירותים מיוחדים כאמור בסעיף 127כזה, הברירה בידו לבחור באחת מהן.

(ב) הזכאי לגימלת סיעוד לפי פרק זה וכן לשירותי סיעוד בכסף או בעין מאוצר המדינה, על פי חוקים וסוגי תשלומים שייקבעו בתקנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הברירה בידו לבחור באחד מהם.

127פסט. על אף האמור בסעיף 128, הזכאות לגימלת סיעוד תתחיל בתום שלושים ימים מה-1 בחודש שבו הוגשה התביעה לגימלה.

תחילת הזכאות

127צ. המוסד רשאי לבדוק —

בדיקה מחדש

- (1) אם הזכאי מטופל על ידי בן משפחה או אם הוא מקבל את שירותי הסיעוד בהיקף וברמה שנקבעו לו, לפי הענין;
- (2) את מידת תלותו של הזכאי בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום יום, לרבות בדיקה מחדש לפי בקשתו של הזכאי, הכל לפי כללים שיקבע השר בתקנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

127צא. (א) השר ימנה ועדות מקומיות מקצועיות לעניני סיעוד, ויקבע את אזורי פעולותיהן.

ועדה מקומית
מקצועית

(ב) חברי הועדה יהיו: אחות של שירותי הבריאות, עובד סוציאלי של שירותי הרווחה המקומיים ועובד המוסד; הועדה תתייעץ ברופא.
(ג) אחות ורופא כאמור בסעיף קטן (ב) ייקבעו מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות.

(ד) השר רשאי, בהתייעצות עם שר הבריאות, לקבוע בתקנות את סדרי העבודה של ועדה מקומית מקצועית, וככל שלא נקבעו כאמור, רשאית כל ועדה מקומית מקצועית לקבוע את סדרי עבודתה.

127צב. (א) קבע המוסד שהמבוטח זכאי לגימלת סיעוד לפי סעיף 127פסד, יודיע על כך לוועדה המקומית המקצועית שבאזור פעולתה מתגורר הזכאי.

תפקידי הועדה
המקומית
המקצועית

(ב) הועדה המקומית המקצועית תקבע את שירותי הסיעוד שיש לספק למבוטח; קבעה כאמור, תקבע את גותן השירותים ותדאג למתן אותם השירותים או תקבע שאין שירותים זמינים שניתן לספק לו; הועדה רשאית להגביל את קביעותיה בזמן.

(ג) הועדה המקומית המקצועית תודיע למוסד את החלטותיה לפי סעיף קטן (ב).

127צג. (א) הרואה עצמו נפגע על ידי החלטה של ועדה מקומית מקצועית, רשאי לערור עליה לפני ועדה לעררים.

ועדה לעררים

(ב) הרכב הועדה לעררים, סמכויותיה, המועדים להגשת ערר וסדרי עבודתה ייקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ג) חברי ועדה לעררים שהם רופא או אחות, ייקבעו מתוך רשימה שיסכימו עליה השר ושר הבריאות.

127צד. השר רשאי בתקנות, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת —

הרחבת סוגי זכאים לגימלאות

- (1) להחיל את הזכאות לגימלת סיעוד גם על מי שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באשה;
- (2) לקבוע סוגים נוספים של גימלאות שיינתנו למוגבלים בתיפקוד, וכללים, תנאים, מבחנים, שיעורים ומועדים לתשלומן.

סימן ג': ועדה ארצית

127צה. (א) השר ימנה ועדה ארצית מייעצת לעניני סיעוד (להלן — הועדה הארצית), וכן ימנה את יושב ראש הועדה מבין החברים שימונו לפי סעיף קטן (ב)(9) או (10).

ועדה ארצית לעניני סיעוד

(ב) ואלה יהיו חברי הועדה הארצית:

- (1) שני נציגים של משרד העבודה והרווחה;
- (2) שני נציגים של משרד הבריאות;
- (3) נציג של משרד האוצר;
- (4) נציג של משרד הפנים;
- (5) שני נציגים של מרכז השלטון המקומי;
- (6) שני נציגים של המוסד לביטוח לאומי;
- (7) שני נציגים של קופת החולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל;
- (8) נציג של כל קופת חולים אלה:
 - (1) קופת חולים מכבי;
 - (2) קופת חולים לעובדים לאומיים;
 - (3) קופת חולים מאוחדת;
- (9) שלושה מומחים בתחום הטיפול הממושך של חולים סיעודיים, שימונו בהתייעצות עם שר הבריאות;
- (10) מומחה מבין מנהלי המחלקות הגריאטריות או מבין מומחים במוסדות סיעוד, שימונה בהתייעצות עם שר הבריאות;
- (11) נציג של "אש"ל" — האגודה לתכנון ולפיתוח שירותים למען הזקן בישראל;
- (12) נציג של "משען" — מרכז משען של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל;
- (13) שני נציגים של ההסתדרות הגימלאים בישראל.

(ג) תקופת כהונתה של הועדה הארצית תהיה ארבע שנים.

(ד) המוסד יספק לוועדה הארצית שירותי מינהל שיידרשו לעבור תהה התקינה.

(ה) השר רשאי לקבוע בתקנות את סדרי עבודת הועדה, וככל שלא נקבעו כאמור רשאית היא לקבוע את סדרי עבודתה.

127צו. הועדה הארצית תייעץ למוסד בענין מימון פעולות כאמור בסעיף 127צו(א) (להלן — פעולות פיתוח); לצורך זה —

תפקידי הועדה
הארצית

(1) תבדוק תכניות לפעולות פיתוח שיגישו לה גופים ציבוריים ותחווה דעתה עליהן;

(2) תמליץ על סדרי עדיפות כלל-ארציים לפעולות פיתוח;

(3) תמליץ על הקצאת כספים למימון פעולות פיתוח.

פימן ד': מימון

127צו. (א) בהתייעצות עם המועצה ולפי המלצה של הועדה הארצית יממן המוסד, באישור השר ובהסכמת שר האוצר, פעולות המיועדות לפיתוח שירותים קהילתיים למוגבלים בתיפקודם הזקוקים לטיפול ממושך וכן לפיתוח שירותים הניתנים במוסדות סיעודיים ולשיפור איכותם, ובלבד שסך ההקצאה השנתית לפעולות אלה לא יעלה בשנות הכספים 1986 עד 1988 על 20%, ובשנות הכספים שלאחריהן — על 10% מאמדם הגביה השנתית של דמי ביטוח סיעוד לאותה שנה; המוסד יקבע נוהלים ומועדים לדיווח על ניצול הכספים שהוקצו.

פיתוח והחזקה
שוטפת של
שירותים

(ב) הגדיל משרד העבודה והרווחה או משרד הבריאות בשנת כספים פלונית את מספר האנשים המטופלים במוסדות סיעודיים, יממן המוסד את ההחזקה השוטפת של מספר האנשים שנוספו באותה שנת כספים במוסדות האמורים, ובלבד שסך ההקצאה לשנה פלונית לכל אחד מהמשרדים לא יעלה על 15% מאמדם הגביה השנתית של דמי ביטוח סיעוד לאותה שנה; המימון ייעשה בסכומים, במועדים ובדרכים שיוסכמו בין המוסד לבין המשרדים, ובלבד שהחל בשנת הכספים 1987 ישולמו הסכומים בעד שנה פלונית לאחר שנתקבל דיווח על ניצול הכספים שהוקצו לפי סעיף קטן זה בשנה הקודמת.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו בשנות הכספים 1986 עד 1995.

127צו. (א) בשנות הכספים 1986 ו-1987 יקציב המוסד סכום של 3 מיליון שקלים חדשים לשנה למשרד הבריאות ולמשרד העבודה והרווחה, כל אחד מהם, לכיסוי הוצאותיהם המיועדות להרחבת היקף השירותים לסיוע בטיפול אישי ועזרה בניהול משק בית.

הרחבת היקף
מקבלי סיוע

(ב) הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) יועברו למשרדים בחלקים, במועדים ובדרכים שיוסכמו ביניהם לבין המוסד; כל חלק יוגדל לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש מרס 1986 עד המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו יועבר.

(ג) המוסד יעביר את הכספים האמורים בעד שנות הכספים 1986 ו-1987 לאחר שנתקבל דיווח על ניצול הכספים שחוקצו לפי סעיף זה.

2. בסעיף 143 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 143
(1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
" (א1) גימלת סיעוד לא תיחשב כקיצבה לענין סעיף קטן (א1).";
(2) בסעיף קטן (ד), אחרי פסקה (3) יבוא:
" (4) גימלת סיעוד."
3. בסעיף 159 (ב) לחוק העיקרי, אחרי "התייעצות עם שר האוצר" יבוא "ולענין ביטוח סיעוד — בהסכמת שר האוצר".
4. בסעיף 169 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (י) יבוא:
" (יא) מבוטחת לפי פרק 5' שהיא עקרת בית כמשמעותה בסעיף 8, או שהיא אלמנה בת קיצבה כאמור בסעיף 9, לא תשלם דמי ביטוח לפי סעיף 157(ד5) כל עוד אינה מבוטחת לפי פרק ב'."
5. בסעיף 181 (ב) לחוק העיקרי, במקום "פרק 2' או פרק 4' יבוא "פרקים 2' ו-4'".
6. בסעיף 217 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
" (2א) אוצר המדינה ישפה את המוסד, על פי דרישתו, על ההוצאות שהוציא למתן גימלאות סיעוד לתושבי ישראל לפי פסקה (4) להגדרת "מבוטח"."
7. (א) תחילתם של סעיפים 127סג ו-127צה עד 127צח לחוק העיקרי שנוספו בחוק זה וסעיפים 2 עד 5, ביום כ"א באדר ב' התשמ"ו (1 באפריל 1986) (להלן — יום התחילה).
(ב) תחילתם של יתר סעיפי החוק העיקרי שנוספו בחוק זה וסעיף 6 בתום עשרים וארבעה חודשים מיום התחילה.
8. חוק זה יפורסם ברשומות תוך 20 ימים מיום קבלתו בכנסת.

פרסום

משה קצב
שר העבודה והרווחה

שמעון פרס
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

